

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
Guardians' Participation
in Extended Educational Opportunity School Administration,
Bongton Sub-District, Doi Tao District, Chiang Mai Province

นิตยา โนจิตร*
รศ. มานูญณ์ สุตีคา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยาและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบงตัน ในปีการศึกษา 2556 รวมจำนวนทั้งสิ้น 185 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ในการตัดสินใจ การปฏิบัติ และการประเมินผล ภายใต้การบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนการบริหารงานด้านงบประมาณ พบว่า ผู้ปกครอง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

E-mail: nitiya821@hotmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การบริหารงานโรงเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

This research aimed to investigate the guardians' participation in extended educational opportunity school administration, Bongton Sub-District, Doi Tao District, Chiang Mai Province. The samples used in this research were 185 guardians of both Baan Noyhuayrinwittaya School students and Baan Bongton School students in the academic year 2013. The tools used in this study were questionnaires and interview questions concerning the guardians' participation in extended educational opportunity school administration, Bongton Sub-District, Doi Tao District, Chiang Mai Province. The data gaived from the questionnaires was analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation whereas the data obtained from interviewing was analyzed using analytic induction.

The findings revealed that the guardians' participated in extended educational opportunity school administration, Bongton Sub-District, Doi Tao District, Chiang Mai Province in terms of decisionmaking, operating and evaluating in the areas of academic administration, budget management, personnel management and general management. it was found that the levels of participation for each area were different. For the Moreover. When considering each aspect in details, academic administration and general management, the guardians' participated in evaluating the most, followed by operating and decision-making. As for the budget management, guardians' participation mostly involved performing, followed by decision-making and evaluating, Whereas participation in the area of personnel management involved operating the most, followed by the guardians' evaluating and decision-making.

Keywords

Guardians' Participation, School Administration, Extended Educational Opportunity School

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคนให้เกิดประโยชน์สุขอันยั่งยืนของมนุษย์ เป็นการวางรากฐานการดำเนินชีวิตให้กับบุคคลในชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นการพัฒนามนุษย์ให้เป็นไปในลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมทั้งด้านจิตใจ สังคม สติปัญญา สุขภาพพลานามัย และการประกอบอาชีพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, 25) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่การบริหารงานและการจัดการศึกษาของรัฐ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการบริหารงานและการจัดการศึกษาโดยมีกรอบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ได้แก่ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป การพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีความโปร่งใสเป็นธรรม และมีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากขึ้น และการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2541, 13) ได้กล่าวถึง การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ให้กับคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็ง ความคล่องตัวเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา แต่จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ประชาชนผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการศึกษา และการกำหนดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมจะมีบ้างก็อยู่ในรูปการช่วยเหลือแรงงาน แรงทรัพย์ หรือการบริจาควัสดุครุภัณฑ์ มากกว่าการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจหรือร่วมติดตามผล

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, 8– 9) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนที่ต้องการให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ นโยบายปฏิรูประบบบริหาร การศึกษา โดยได้กำหนดอย่างชัดเจนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, 16) ได้ระบุถึงแนวทางการจัดการศึกษาโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และกำหนดให้สถานศึกษา ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการและสถาบันสังคมอื่นโดยร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งวิธีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่น

ในขณะที่ รุ่ง แก้วแดง (2546, 60) ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การทำหน้าที่ของครอบครัว กลุ่มสังคมและสถาบันต่าง ๆ ในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปด้วย ระบบความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก ในครอบครัวเดียวกัน หรือแม้แต่ว่าระหว่างสถาบันครอบครัวต่อระบบสถานะแวดล้อมอื่น ๆ ในสังคมกำลังเข้าสู่สภาพความสัมพันธ์ที่เสียสมดุล บทบาทหน้าที่ของสถาบันทางสังคมที่มีต่อการพัฒนามนุษย์อ่อนแอลง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันครอบครัวที่บทบาทหน้าที่ของพ่อ แม่ ในการพัฒนาสมาชิกที่อ่อนเยาว์ บุตรหลาน ทั้งในด้านการศึกษา การอบรมทางสังคม ทักษะชีวิตที่ถูกเปลี่ยนไป เป็นการมุ่งเน้นที่การทำงานหารายได้และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแทน แม้ว่าสภาพครอบครัวที่ปรากฏในปัจจุบันจะเป็นภาพที่สะท้อนถึงความอ่อนแอลงต่อการทบทวนคุณค่า และบทบาทของครอบครัว ในฐานะเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์และสังคม รวมทั้งแนวคิดในการพัฒนาเสริมพลังให้แก่ครอบครัว บทบาทครอบครัวในฐานะผู้ดูแลจะถูกเปลี่ยนมือเข้าสู่ระบบโรงเรียนไปเกือบทั้งหมด แต่ในความเป็นจริง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง จำนวนหนึ่งก็ยังไม่ได้ละเลยบทบาทหน้าที่ของตนเอง หากแต่ยังมีกลุ่มเล็ก ๆ เข้าร่วมแสดงความสนใจต่อลูกหรือบุตรหลาน ซึ่งพลังและการมีส่วนร่วมของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ในการพัฒนาการศึกษาของลูกหลานในช่วงที่ผ่านมาจึงไม่แสดงศักยภาพในระดับที่ควรจะเป็น ถึงแม้จะมีการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนขึ้นก็ตาม แต่กิจกรรมส่วนใหญ่จะเน้นลักษณะการหาทุนเพื่อนำรายได้มาพัฒนาโรงเรียน ปรับปรุงด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ส่วนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น ยังคงมีอยู่ในขอบเขตที่จำกัดหรือไม่เต็มศักยภาพตามที่เป็ความจริงของครอบครัว

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ซึ่งทุกฝ่ายสามารถประสานความร่วมมือในการบริหารงานในกิจกรรมต่าง ๆ และส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (2542, 13) สำหรับการเข้ามามีส่วนร่วม กิจกรรมของผู้ปกครองจะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนเจตคติ และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วผู้ปกครองสามารถจัดการเรียนรู้เสริมได้ที่บ้าน ฉะนั้นหากได้นำเอาพลังความคิดความเอาใจใส่ และการร่วมรับผิดชอบของผู้ปกครองนักเรียนมาสนับสนุน และส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้านได้แล้ว จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพในตัวเด็กนักเรียนที่ยั่งยืน สิ่งเหล่านี้จัดได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและจัดการศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้ปกครองเป็นผู้ที่อยู่ใกล้กับนักเรียนมากที่สุด เพื่อพัฒนาการบริหารงานและจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและนักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เป็นโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งมีจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา และโรงเรียนบ้านบงตัน เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบงตัน (โรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา, 2555, 37; โรงเรียนบ้านบงตัน, 2555, 41-42) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ผ่านมายังไม่มากเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีนโยบายการบริหารงานของโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการบริหารงานวิชาการ (2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ (4) ด้านการบริหารงานทั่วไป และแผนกลยุทธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของชุมชนค่อนข้างยากจน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้เวลาในการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานในการพัฒนาเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียนเท่าที่ควร อีกทั้งผู้ปกครองยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานและคิดว่าตนเองไม่มีความรู้ในการบริหาร และผู้ปกครองยังมีทัศนคติว่าโรงเรียนต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบต่อการบริหารงานและการศึกษาของเด็กเพราะคิดว่า ครูเป็นผู้ที่มีความรู้มาก นอกจากทางโรงเรียนมีหนังสือเชิญมาเข้าร่วมกิจกรรมผู้ปกครองจึงเข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ และศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน

มาน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษิตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา จำนวน 140 คน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบงตัน จำนวน 211 คนรวมทั้งสิ้นจำนวน 351 คน ในปีการศึกษา 2556

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างชุดที่ 1 สำหรับตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (multi stage sampling) จำนวน 185 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน สมชาย วรภิเษมกุล, 2553, 175) ได้ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา จำนวน 140 คน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบงตัน จำนวน 211 คน ในปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น 351 คน

ขั้นที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ในขั้นที่ 1 คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา จำนวน 140 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบงตัน จำนวน 211 คน ได้ดำเนินการต่อโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของทั้ง 2 โรงเรียน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้น} = \frac{\text{จำนวนประชากรของแต่ละโรงเรียน} \times \text{กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา จำนวน 74 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบงตัน จำนวน 111 คน (ปีการศึกษา 2556)

ขั้นที่ 3 เมื่อดำเนินการแบ่งกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นในแต่ละโรงเรียน เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการนำเลขประจำตัวของนักเรียน ในแต่ละระดับชั้นมาจับสลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้แล้ว

2.2 กลุ่มตัวอย่างชุดที่ 2 สำหรับการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งคัดเลือกโดยการให้ครูประจำชั้นอนุบาล ปีที่ 2 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้คัดเลือกตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนที่สามารถให้คำตอบจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างได้ครบถ้วนมากที่สุด มาห้องละ 1 คน จาก 2 โรงเรียน คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา จำนวน 10 คน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบงตัน จำนวน 10 คน รวมจำนวน 20 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ตามหลักการมีส่วนร่วมของ Cohen และ Uphoff (อ้างถึงในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2550, 18) แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.2. การบริหารงานของโรงเรียน ตามหลักการบริหารของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, 25) มี จำนวน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการบริหารงานวิชาการ (2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ (4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยทั้งหมดได้ยืนยันว่าเครื่องมือฉบับดังกล่าวมีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาแล้ว จากนั้นจึงได้นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านแอนจัดสรร ตำบลบ้านแอน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9767 และผู้ทดลองตอบแบบสอบถามทุกคน มีความเข้าใจทางด้านภาษาที่ตรงกันกับเจตนาของผู้วิจัย

4.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยครอบคลุมเนื้อหาดังต่อไปนี้

1) ด้านการบริหารงานวิชาการ

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส และ ท่านเคยติดตามงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสอย่างไรบ้าง

2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ท่านสนับสนุนงบประมาณหรือวิธีระดมทุนในการช่วยเหลือโรงเรียนขยายโอกาสอย่างไรบ้าง และ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณและเงินบริจาคของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

ท่านมีความคาดหวังอย่างไรกับครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ที่เข้ามาสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนขยายโอกาสจัดขึ้นหรือไม่ แล้วท่านมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอย่างไร และ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนขยายโอกาสให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อเรียนอย่างไรบ้าง ตลอดจนการดูแลทรัพย์สินและอาคารสถานที่ของโรงเรียนขยายโอกาสอย่างไรบ้าง

ผู้วิจัยนำแนวทางการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ไปทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยทั้งหมดได้ยืนยันว่าเครื่องมือฉบับดังกล่าว มีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาแล้ว จากนั้นจึงได้นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านแอ่นจัดสรร ตำบลบ้านแอ่น อำเภอตอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ทดลองสามารถเข้าใจในเนื้อหาและตอบคำถามได้อย่างครอบคลุม ตรงกันกับเจตนารมณ์ของผู้วิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 185 ฉบับ และรวบรวมกลับมาได้ทั้ง 185 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้ทำการตรวจสอบ พบว่าข้อมูลมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ และนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

สำหรับการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างนั้น ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา และตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบงตัน จำนวน 20 คน โดยสัมภาษณ์วันละไม่เกิน 4 คน สัมภาษณ์ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนครั้งละ 1 คน โดยจะใช้เวลาในการ

สัมภาษณ์ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉลี่ยไม่เกินคนละ 1 ชั่วโมง จากนั้นนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ ร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

6.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

6.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยใช้การบรรยายเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ และการสัมภาษณ์ ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานวิชาการของผู้ปกครอง

ข้อ	ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.77	0.56	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	2.79	0.49	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.9	0.45	ปานกลาง

ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองได้เข้าร่วมในการประชุมของหมู่บ้านและเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองในการรับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับการวางแผนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การร่างหลักสูตร โดยการวางแผนและการตัดสินใจ ผู้ปกครองมอบหมายหน้าที่ให้แก่สถานศึกษา นอกจากนั้นแล้ว ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ร่วมแข่งขันในงานกีฬาสี ร่วมกิจกรรมวันเด็ก ตลอดจนการเข้าชมการแข่งขันทักษะทางวิชาการระดับเครือข่ายและระดับเขตพื้นที่การศึกษา สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้ปกครองร่วมในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินผลและติดตามผลการเรียนของบุตรหลานจากการเข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ตารางที่ 2

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานงบประมาณของผู้ปกครอง

ข้อ	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.64	0.58	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	2.67	0.49	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.31	0.53	น้อย

ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือโดยมีการร่วมประชุมเพื่อลงมติในการเลือกในการจัดผ้าป่าสามัคคีเพื่อระดมทรัพย์ในการซื้อหุ้ยนยนต์อัตโนมัติเพื่อใช้ในโรงเรียน และจัดผ้าป่าเพื่อสร้างถนนคอนกรีตภายในบริเวณโรงเรียน แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าไปร่วมเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการงบประมาณ ตลอดจนร่วมวางแผนการบริหารจัดการเงินที่ได้รับบริจาคของโรงเรียน ยกเว้นแต่ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมเข้าไปปิดบัญชีรายรับรายจ่าย และให้ทางโรงเรียนเสนอรายงานต่อชุมชนในการนำเงินที่ได้จากการบริจาคไปใช้ประโยชน์สำหรับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้สนับสนุน การบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาส เช่น การจัดกิจกรรมชกมวย รำวง โดยนำรายได้บริจาคแก่โรงเรียน มีส่วนร่วมในการระดมทุนและบริจาคทุนทรัพย์ในโอกาสต่าง ๆ เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรมขึ้น หากไม่มีการจัดกิจกรรมทางโรงเรียนไม่การระดมทุนจากผู้ปกครอง แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุจัดซื้อจัดจ้าง ยกเว้นผู้ปกครองที่นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ กำกับดูแลระบบเบิกจ่ายเงินงบประมาณของโรงเรียน ตลอดจนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ ส่วนทางโรงเรียนจะสรุปรายงานผลการใช้งบประมาณต่อที่ประชุม

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ 3

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานบุคคลของผู้ปกครอง

ข้อ	ด้านการบริหารงานบุคคล	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.4	0.66	น้อย
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	3.12	0.46	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.9	0.96	ปานกลาง

ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าไปมีส่วนร่วมในการฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และร่วมวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับอัตราครูผู้สอนว่า ต้องการครูวิชาเอกอะไร และผู้ปกครองร่วมวางแผนการบริหารงานทรัพยากรบุคคลของโรงเรียน ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา และอำนวยความสะดวกการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การช่วยพัฒนาโรงเรียน ช่วยซ่อมแซมอาคารสถานศึกษา ช่วยพัฒนาถนนในโรงเรียนเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเดินทางสะดวกในการปฏิบัติงาน สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลางเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความประพฤติของครูผู้สอน เช่น การดื่มสุรา การเล่นการพนัน ของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลความปลอดภัยของครูผู้สอนของผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง

4. ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป

ตารางที่ 4

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานทั่วไปของผู้ปกครอง

ข้อ	ด้านการบริหารทั่วไป	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.78	0.61	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	2.85	0.59	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3	0.69	ปานกลาง

ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั่วไป ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียน และร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไข ปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือหรือเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน มีส่วนร่วมในวางแผนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลโรงเรียนแก่สาธารณชน และมีส่วนร่วม ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น การทำอาหารให้ครูและนักเรียนในวันแข่งขันกีฬา ร่วมซ่อมแซม อาคารสถานที่ ที่ชำรุดเสียหาย และร่วมปลูกต้นไม้เพื่อจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการร่วม กำกับ ดูแล ช่วยเหลือและสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน ร่วมกำกับ ดูแล พฤติกรรม ของนักเรียนร่วมกับโรงเรียน เช่น การทำการบ้าน การอ่านหนังสือ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานโดยรวมในแต่ละปี และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและดูแลการชำรุดเสียหายของอาคารสถานที่ในโรงเรียน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอตอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและได้เลือกประเด็นสำคัญที่สมควรยกมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมแล้วมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งบทบาทผู้ปกครองตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในการปฏิรูปการเรียนรู้กล่าวว่า ผู้ปกครองจะต้องเอาใจใส่ดูแลติดตามความประพฤติของนักเรียนที่บ้านและที่โรงเรียน ให้ความสำคัญแก่นักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, 14) และบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ของลูก สร้างโอกาสการเรียนรู้แก่ลูกให้เหมาะสมกับวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544, 3) และสอดคล้องกับ บุญณภัทร์ เดือนกลาง (2552) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ในด้านวิชาการอยู่ระดับปานกลาง

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ประเด็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้ระดับการมีส่วนร่วมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับมรรณพ ยะอนันต์ (2548) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ประเด็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้ระดับการมีส่วนร่วมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ทักษิณ แสนอิสระ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารงานในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

4. ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า โดยภาพรวมแล้วการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางในทุกประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับพีรศักดิ์ หม่อมกันทา (2553) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแหลมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง ในทำนองเดียวกันกับ พิมพกานต์ เบ้าคำ (2553) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาโรงเรียนบ้านไทยพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ระดับปานกลางเช่นกัน

สรุป

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ถึงแม้จะพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินกิจกรรม และด้านการประเมินผล แต่ยังคงมีบางด้านที่มีส่วนร่วมในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติมในหลักสูตรและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น และทางผู้ปกครองจะได้เข้าใจในระบบการศึกษาเพิ่มขึ้นโดยร่วมกับทางโรงเรียนพัฒนาการศึกษาเพื่อประโยชน์ของนักเรียนต่อไป

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อให้สามารถตรวจสอบความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง และพัสดุของโรงเรียน และการนำงบประมาณไปใช้อย่างเหมาะสมคุ้มค่า

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ทางโรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารทรัพยากรบุคคลของโรงเรียน เพื่อที่จะได้บุคลากรครูที่ครบทุกวิชาเอกสอดคล้องความต้องการของโรงเรียนและชุมชนและร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงาน และการดูแลความปลอดภัยของครู เพื่อประโยชน์ของนักเรียนและชุมชนต่อไป

4. ด้านบริหารงานทั่วไป ทางโรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือเสนอความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมมากขึ้น เพื่อให้ร่วมกันสนับสนุนการบริหารงานและจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

1. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อปรับปรุงการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณมากขึ้น

2. ควรศึกษาการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อปรับปรุงการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2536). **กฎหมายและระเบียบการเงินและพัสดุสำหรับสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

_____. (2541). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศึกษานุกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ทักษิณ แสนอิสระ. (2548). **แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

- บุญณภัทร์ เดือนกลาง. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิมพกานต์ เบ้าคำ. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษา โรงเรียนบ้านไทยพัฒนาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- พีรศักดิ์ หม่อนกันทา. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแหลมโพธิ์สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา.
- มหรธณพ ยะอนันต์. (2548). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- โรงเรียนบ้านน้อยห้วยรินวิทยา. (2555). แผนปฏิบัติการประจำปีประจำปีของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านน้อยห้วย รินวิทยา ปีการศึกษา 2555. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- โรงเรียนบ้านบงตัน. (2555). แผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนบ้านบงตัน ปีการศึกษา 2555. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สมชาย วรกิจเกษมกุล. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุดรธานี: อักษรศิลป์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2544). แนวปฏิบัติของ พ่อแม่ ผู้ปกครองในสถานศึกษา เพื่อการ ปฏิรูปการเรียนรู้ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). ปัญญาปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รายงานการประเมินผลการมีส่วนร่วม ในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ของชุมชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.